

Tekst przekazany Redakcji do druku w miesięczniku „tak rodzinie”.

Ukaż się drukiem w numerze „tak rodzinie” Rok 2021, nr 10(172), s. 40.

Prawa wydawnicze do tekstu, w tym do publikowania i rozpowszechniania w jakimkolwiek zakresie, posiada Wydawnictwo Sióstr Loretanek w Warszawie przy ul. Żeligowskiego 16/20, 04-476 Warszawa.

Ks. dr hab. Tomasz Jakubiak, prof. AKW

Papierkowe sprawy przed ślubem?

Planujemy zawrzeć związek małżeński. W której parafii musimy załatwić wszystkie formalności przedślubne?

Krystian i Olga

Zanim odpowiem na to pytanie, należy zatrzymać się nad tym, jak Kodeks prawa kanonicznego definiuje przynależność do parafii. Z kan. 102 KPK dowiadujemy się, że można przynależeć do parafii ze względu na zamieszkanie stałe i tymczasowe. Parafią stałego zamieszkania jest ta, na terenie której przebywamy przez minimum pięć pełnych lat lub zamieszkujemy w niej z zamiarem pozostawania na stałe, aż do czasu, gdy z jakiejś przyczyny będziemy musieli się z niej wyprowadzić. Parafię tymczasowego zamieszkania nabywa się natomiast poprzez takie przebywanie na jej terenie, które albo jest połączone z zamiarem pozostania tam przynajmniej przez trzy miesiące, jeśli nic nas stamtąd nie odwoła, albo przedłużyło się do trzech miesięcy. Kan. 106 precyzuje, że przynależność do parafii traci się poprzez wyprowadzenie się z jej terenu połączone z zamiarem niepowracania. Zgodnie z kan. 107 własnym proboszczem osób niemających ani stałego, ani tymczasowego zamieszkania jest proboszcz aktualnego ich pobytu.

Osoby planujące zawrzeć związek małżeński czasami mylnie uważają, że ich parafią jest ta, na terenie której są zameldowane lub gdzie przyjeły chrzest, albo ta, z której pochodzą – a nie parafia, w której faktycznie zamieszkują.

Badanie kanoniczne narzeczonych z zasady powinno być przeprowadzone w parafii, w której małżeństwo będzie zawarte. Zasadniczo będzie to parafia, w której jedno z narzeczonych posiada stałe lub tymczasowe zamieszkanie. Prócz przywołanych parafii ustawodawca przewiduje również możliwość spisania protokołu i zawarcia małżeństwa w parafii faktycznego miesięcznego pobytu (kan. 1115). Duszpasterzem właściwym dla tułaczy (kan. 100) będzie proboszcz parafii, w której aktualnie przebywają.

Od powyższej zasady są odstępstwa. Jeśli narzeczeni mają słuszne powody, by zawrzeć małżeństwo w parafii innej niż parafia ich stałego lub tymczasowego zamieszkania albo miesięcznego pobytu, winni uzyskać zezwolenie własnego proboszcza lub ordynariusza miejsca stałego lub tymczasowego zamieszkania (ale nie proboszcza miesięcznego pobytu). Od chwili wejścia w życie norm *Dekretu Konferencji Episkopatu Polski o przeprowadzaniu rozmów kanoniczno-duszpasterskich z narzeczonymi przed zawarciem małżeństwa kanonicznego* z 2019 r. (n. 9) obowiązek przeprowadzenia badania kanonicznego narzeczonych po udzieleniu wspomnianego zezwolenia przechodzi na proboszcza parafii, w której małżeństwo ma być zawarte, chyba że będzie ono zawierane w kościele nieparafialnym (rektoralnym lub zakonnym). W takim przypadku protokół przedmałżeński winien być sporządzony w parafii zamieszkania stałego lub tymczasowego któregoś z nupturientów, czyli tej, która wydała zgodę. Tak samo można postąpić, gdy załatwienie formalności w parafii zawarcia małżeństwa (innej niż parafia własna lub miesięcznego pobytu) byłoby znacznie utrudnione (np. z powodu dużej odległości). Wtedy spisanie protokołu może dokonać się także w parafii stałego lub tymczasowego zamieszkania jednego z nupturientów.

Należy pamiętać, że w myśl norm dekretu KEP z 2019 r., jeśli racje ku temu przemawiają, proboszczowie miejsca zamieszkania nupturientów mogą zawsze podjąć się przeprowadzenia badania kanonicznego narzeczonych i przygotowania do zawarcia małżeństwa.

Gdy małżeństwo zawierane jest w Polsce, a jedno z narzeczonych lub oboje narzeczeni nie mogą uczestniczyć w przygotowaniu do małżeństwa na terenie kraju, wówczas przygotowanie do małżeństwa i przeprowadzenie badania kanonicznego osoby mieszkającej za granicą winno być dokonane przez własnego proboszcza za granicą (Dekret z 2019 r., n. 12).